

ביקורת פתע בבית המגורים

ביום 17 באפריל 2022 ניתן פסק הדין בענין ירון מאיר (ע"מ 20-0-21579), בפסד הדין הכריעה השופטת בין היתר בענין סמכויות פקיד השומה בכל הנוגע לביקורי פתע בבית המגורים במסגרת הליכי שומה.

בענין הנדון, לנישום לא היתה פעילות עסקית אלא הכנסות משכר ומדיבידנד, פקיד השומה ביקש לסווג את הכנסות הנישום מדיבידנד להכנסות מדמי ניהול ממשלח יד. ביקור מס הכנסה במקום **מתאפשר בהתאם לחוק רק במקום התנהלות עסק ומשלח יד או למקום הימצאם של הפנקסים**. המבקרים הצדיקו את ביקורם בכך שהנישום דרש לנכות חלק מהוצאות הבית ממשכורתו, מה שהעיד לטעמם על קיומו של עסק המתנהל מביתו.

השופטת מתחה ביקורת רבה על התנהלות פקיד השומה תוך שהיא מדגישה –

- כאמור בפסקה (2) בסעיף 135 בפקודת מס הכנסה, מסורה לפקיד שומה גם הסמכות להיכנס לדירת מגורים, **ובלבד שמנהל בה עסק או משלח יד....**
- את הסמכות הרחבה המסורה לפקיד שומה לכניסה לחצרים במיוחד לדירת מגורים המשמשת לעסק או למשלח יד **יש להפעיל באופן סביר ומידתי**, ורק בכפוף לכך שהדבר **דרוש** לצרכי הביקורת או שקיים צורך לעריכת ביקורת במקום.
- סמכות רחבה זו... לא נועדה לשם הפעלת סנקציות על הנישום, לשם הטלת מורא או לשם הפעלת לחץ ואין לנקוט בה כאשר לא קיים צורך בביקור וכאשר הדבר אינו דרוש.
- הוראת הביצוע 21/2001 בענין קובעת כי ביקורת בעסקים נערכות ע"י **מבקרי החטיבה לניהול ספרים... וכי אין להיכנס לביתו של הנישום אלא בהסכמתו בכתב**.
בנסיבות המקרה הוכרע כי – " על כל פנים, אינני מוצאת בסעיף כל יסוד לפרשו כמתיר כניסה לבית המגורים שלא על מנת לבדוק את ספרי העסק, או על מנת לפשפש בחדרי הבית בחיפוש אחר מסמכים..." וכן "גם אם השאלות שנרשמו... היו שאלות מקצועיות ונחוצות... לא היתה הצדקה או צורך בקיום דיון השומה בביתו של הנישום דווקא."

כמו כן, לענין דרישת ביקורת הפתע להשיב לשאלות באופן אישי ע"י הנישום ללא נוכחות מייצגו, העולה מפסק הדין הוא כי -

- סעיף 135(1)(א) בפקודת מס הכנסה מסמך אמנם את פקיד השומה לדרוש התייצבות אישית של הנישום לדיון ואולם היא נתונה לפקיד שומה בלבד.
 - **אישור פקיד השומה אינו אישור פורמלי בלבד**, אלא נעשה מתוך הכרה בכך שנבכי הוראות פקודת מס הכנסה מצריכים ידע מקצועי ובקיאות ומצדיקים לעיתים גם פטור מהתייצבות לדיונים
 - גם עם חיוב פקיד השומה להתייצבות אישית, הנישום יכול להתייצב עם נציגו או בלעדיו, בהתאם לרצונו.
- בנסיבות פסק הדין הכריעה השופטת, כי "לא היתה הצדקה לעקוף את בקשת המערער לקיים את הדיון עם המייצג בלבד...."

! שימו לב !

- ✓ **ביקורת הגיעה אליכם ללא התרעה? זה חוקי רק אם הביקורת הגיעה למקום העסק/ הספרים של העסק שלכם.**
- ✓ **אם מדובר בבית מגורים ממנו מתנהל העסק/ נמצאים הספרים - רק במידה ואישרתם בכתב את הגעת הביקורת לבית המגורים.**
- ✓ **הביקורת פונה אליכם בשאלות מקצועיות? עימדו על כך שתענו רק באמצעות מייצגכם**

בברכה,

רודניק וורצל ושות'

רואי חשבון